

PROTOKOLL
 Sammanträdesdatum
 2024-02-19

Protokoll fört vid sammanträde med **Mariestads församlings kyrkoråd** den 19 februari 2024.

Tid Kl. 18:00
Plats Konferensrummet Insikten

Närvarande

Gerd Larsson	ordförande
Marianne Kjellquist	
Ann-Britt Ohlsson	
Marianne Johansson	
Marie Molin	ers
Claes-Henrik Martinsson	1:e v ordförande
Johannes Ekström	
Karin Lewerin	
Anne-Marie Askerlund	
Anders Johansson	ers
Britta Johansson	ers
Jan Wahn	2:e v ordförande
Anita Ahl	
Katarina Ahlgren Brydzinski	ers
Willem-Jan Fens	kyrkoherde

Övriga

Helene Stengel HR-specialist, sekreterare

§ 15 Sammanträdet öppnande samt upprop

Ordförande **Gerd Larsson** hälsar kyrkorådet välkommen till dagens sammanträde.
 Upprop förrättas.

Kyrkoherde **Willem-Jan Fens** läser 1 Kungaboken 19:3 "*Elia blev rädd och flydde för sitt liv*".
 Elia gick vidare en dagsled ut i öknen, och efter vandringen satte han sig under en ginstbuske och önskade sig döden. Gud hade andra planer och gav Elia bröd och vatten för att han skulle orka hela vägen. Alla kan tappa gnistan men då är Gud där.

§ 16 Justering

Att jämte ordföranden justera dagens protokoll väljs **Karin Lewerin**.

§ 17 Dagordning

Föredragningslistan justeras och fastställs.

§ 18 Rättelse i § 12 Aktuell information, kyrkorådets protokoll 15 januari

Den rätta texten ska vara:

- På prov har Erco belyst Domkyrkans fasad. Resultatet var bra och armaturen är beställd och på väg. En *gammal* lampa drar lika mycket ström som alla *nya* tillsammans. Installationen sker under våren.

§ 19

Arbetsutskottet

Ordförande **Gerd Larsson** rapporterar från arbetsutskottets sammanträde den 5 februari. Protokoll från sammanträdet är tillsänt kyrkorådets ledamöter och ersättare den 11 februari.

- Beslut om att till valberedningen för MER nominera Solveig Höög Persson som ordförande för Second Hand-utskottet.
- Redovisning av Mariestads församlings sjukstatistik för hela 2023 som totalt uppgick till 6,35 %. Siffran är högre än för hela 2022 som visade 5,21 %.
- Information om församlingens semesterskuld den 31 december 2023 som låg på 1 199 731 kronor exkl. sociala avgifter, jämfört 2022 då semesterskulden var 1 096 597 kronor. Semesterskulden från sparade dagar från 2021 och tidigare är 914 264 kronor och siffran gäller ca 30 anställda, varav 11 personer har 20–40 dagar sparade. Kopsaldot per den 31 december 2023 är 75 368 kronor exkl. arbetsgivaravgiften. Kopsaldoskulden utgör 6,2 % av den totala semesterskulden. För år 2022 utgjorde kopsaldoskulden 8,3 % av den totala semesterskulden. Arbetet med timbanksavtalet har gett effekt.
- Beslut om minnesgåvor till Act Svenska kyrkan, Håkan Axelsson samt Operation Smile, Caroline Andersson.

§ 20

Leasing av elbil

Det finns inom församlingen ett behov av ytterligare en elbil. Kyrkorådet fattar **beslut om att Mariestads församling leasar en elbil för ca 7 700 kr/månad inkl. allt och att kostnaden belastar verksamhet 627 Vaktmästeri.**

Helene Stengel informerar om antalet utbetalda kilometerersättningar till personalen inom en 10-års period:

2014	36 133 km
2016	41 938 km
2018	35 424 km
2020	11 055 km (pandemin)
2022	13 732 km
2023	12 577 km

Under perioden har antalet utbetalda kilometerersättningar till personalen minskat med två tredjedelar.

§ 21

Uttag av postförsändelser och rekommenderad brev 2024–2025

Kyrkorådet **beslutar att** för perioden 2024-01-01—2025-12-31 utse kamrer **Hans Klingspor**, [redacted], HR-specialist **Helene Stengel**, [redacted], kanslist **Marie Nielsen**, [redacted], vaktmästare **Daniel Olsson**, [redacted] att var för sig inneha fullmakt för uttag av postförsändelser och rekommenderade brev adresserade till Mariestads församling, *Svenska kyrkan i Mariestad och till Mariestads kyrkogårdsförvaltning*.

§ 22

Begravningsutskottet

Ordförande **Anne-Marie Askerlund** rapporterar från begravningsutskottets sammanträde den 31 januari. Protokoll från sammanträdet är tillsänt kyrkorådets ledamöter och ersättare den 11 februari.

- Pågående arbeten på kyrkogårdarna är underhållsarbeten och trädbeskärning.
- Förhandsinformation från Mariestads Bollklubb om ett förslag på en konstgräsplan på Vänerhofs idrottsplats har inkommit.

§ 23

Fastighetsutskottet

Ordförande **Anders Johansson** rapporterar från fastighetsutskottets sammanträde den 13 februari.

- Den invändiga belysningen i Domkyrkan är kompletterad med nya dimmer och ledljuskällor.
- Stolparna för fasadbelysningen ska lämnas till Svetsbolaget för blästring och lackering med pulver.
- Besiktning av Marieholmkyrkans solceller är genomförd utan anmärkningar.
- Isolering av de nya värmeledningarna i Marieholmskyrkan är gjord.
- Bygglovsansökan för montering av solceller på kansliets tak är inskickad till Mariestads kommun.
- Töreboda snickerier börjar med taket till Brygghuset, etapp 2, den 11 mars.

§ 24 Internationella utskottet

Ledamot **Marianne Kjellquist** rapporterar från internationella utskottets sammanträde den 15 februari.

- Act Svenska kyrkans insamlingsresultat 2023 för Mariestadsförsamling uppgick till 1 128 tkr. Ca 65 kr/invånare jämfört med hela Sverige där motsvarande siffra är 20 kr/invånare.
- Fasteaktionen har temat "Dela lika och rädda liv" och startade den 11 februari.
- Kontraktssamling i Töreboda den 26 februari, *150 år av internationellt engagemang*.
- SKUTs årsmöte äger rum den 20 april och Helena Witting kommer att väljas in i SKUT-rådet i Skara stift.
- Omsättningen i Second Hand-butiken i januari uppgick till 557 234 kronor.

§ 25 Utdelning överskott Second Hand

Kyrkorådet **beslutar** att församlingens del av överskottet efter fjärde kvartalet, 182 768 kr, fördelas enligt följande:

- 30 tkr. till Fredens Oas, Israel
- 30 tkr. till Ahti Lugnås Friends, Kenya
- 30 tkr. till Ge det vidare, Tanzania

Resterande överskott om 92 768 kr, omärkt till Act Svenska kyrkan.

§ 26 Församlingskollekt

Kyrkorådet beslutar

Att församlingskollekterna den 21 april, 5 maj och 19 maj går till SKUT.

Att församlingskollekten den 12 maj går till Göteborgs stadsmission.

Att församlingskollekten den 2 juni går till Act Svenska kyrkan, sommarkampanjen.

§ 27 MER:s organisationsplan

Willem-Jan Fens presenterar ett förslag på ny organisationsplan för MER och Second Hand-butiken.

Kyrkorådet **beslutar** att efter revidering lämnas förslaget vidare till MER:s årsmöte den 21 mars.

Bilaga 1.

§ 28 Personalärenden

Diakon **Karin Berg** avtackades av församlingen den 29 januari i Marieholmskyrkan i samband med sista besöksgruppsträffen. **Willem-Jan Fens** framförde ett tack i Domkyrkan i samband med festmässan den 11 februari. **Karin Berg** var inte närvarande.

Arbetsutskottet har beslutat att rekryteringsgruppen för att tillsätta de två nyinrättade tjänsterna som kyrkogårdsarbetare 100 % heltid ska bestå av kyrkoherde **Willem-Jan Fens**, kyrkogårdsföreståndare **Magnus Hallén**, kyrkogårdsarbetare **Stefan Hallén** samt HR-specialist **Helene Stengel**.

Willem-Jan Fens informerar om ordning för församlingens komministrar att vara vikarierande kyrkoherde i Mariestads församling:

I första hand **Olle Ohlsson**

I andra hand **Luka Vestergaard**

I tredje hand **Lars Tivemo**

I fjärde hand **Jenny Anshelm**

I femte hand **Erika Ogenholt**

Vid planerad semester kan annan ordning tillämpas av andra skäl. Ersättning utgår enligt överenskommelse.

§ 29 Promemoria vasedelsdistribution

Mariestads församling inbjuds att lämna synpunkter på promemoria *Vasedelsdistributionen*. Remissvaret ska vara Kyrkokansliet tillhanda senast den 9 april 2024. Kyrkorådet **beslutar** att utse en grupp som föreslår svar på remissen till kyrkorådets sammanträde den 18 mars. Gruppen består av **Karin Lewerin**, **Jan Wahn** och sammankallande **Willem-Jan Fens**.

§ 30 Biskopsvisitationen

Kyrkorådet konstaterar att biskopsvisitationen gick väldigt bra. Biskopens tal efter festmässan bifogas detta protokoll, *bilaga 2* samt läggs ut på Teams så personalen kan ta del av talet.

Utvärdering av biskopsvisitationen med stiftsdiakon **Göran Ohlsson** äger rum den 12 mars.

Arbetsutskottet har tittat på sakkunnigutlåtande för område ekonomi och beslutat att en ordentlig genomgång ska göras vid kommande sammanträde i arbetsutskottet den 4 mars.

§ 31 Kurser och konferenser

Kyrkorådet beviljar ordförande **Gerd Larsson** att delta i presidieträffen på Flämslätt den 6 april. **Willem-Jan Fens** deltar i tjänsten.

Kyrkoherde **Willem-Jan Fens** har på delegation beviljat följande:

- **Inspirationsdag Hjo folkhögskola**, 22 februari, musikerna **Eva Lindholm** och **Annika Pålsson**.
- **Mobila arbetsplattformar**, 23 januari fastighetschef **Valdas Siupinis** och vaktmästare **Daniel Olsson**.

§ 32 Inkomna handlingar

Noteras till protokollet följande inkomna handling:

- Meddelande om uppsägning av avtal avseende de så kallade strukturbidragen. Nuvarande avtal gäller under hela 2024. Stiftsstyrelsen beräknas fatta beslut om förslag till nya avtal under första halvåret 2024. Undertecknat av stiftsdirektor **Niklas Grahm**.

§ 33 Aktuell information

Willem-Jan Fens meddelar att Länsstyrelsen gett tillstånd för omklädning av den gustavianska soffan i Fågelö kapell. Vidare informerar **Willem-Jan Fens** om tre arrangemang som församlingen blivit inbjuden till:

- Avtackning pastor **Otto Ernvik** den 14 april i Korskyrkan, Mariestad.
- Avtackning pastor **Arne Josefsson** den 31 mars Equmeniakyrkan, Mariestad.
- 150-års jubileum den 23–24 mars, Equmeniakyrkan, Mariestad.

Arbetsutskottet får i uppdrag att utse representanter från Mariestads församling.

Dagny-dagen på Vadsbo museum äger i år rum den 4 april. Mariestads församling deltar med att sälja domkyrkopräliner.

§ 34 Övriga ärenden

Inga övriga ärenden.

§ 35 Kyrkoherdetillsättningen

Gerd Larsson tar in synpunkter på text till annonsen angående kyrkoherdetjänsten som ska finnas på församlingens hemsida. Texten diskuterades under arbetsutskottets sammanträde den 5 februari. Därefter ger kyrkorådet **Gerd Larsson** och HR-specialist **Helene Stengel** i uppdrag att färdigställa annonsen.

§ 36 Sammanträdet avslutande

Ordförande **Gerd Larsson** avslutar sammanträdet. Nästa sammanträde i Mariestads församlings kyrkoråd äger rum måndagen den 18 mars.

Vid protokollet

Helene Stengel

Justeras:

Gerd Larsson

Karin Lewerin

Organisationsplan MER och Secondhandbutiken

Personalorganisation MER

Präster och
pastorer

Personalorganisation
Secondhandbutiken

Föreståndare

Vik

föreståndare

Förståndarens ledningsgrupp: består av
några företrädare för verksamhetens olika
delar, träffas när föreståndaren kallar

butiksanställda

Anställda med
lönebidrag

Praktikanter,
personer via
frivården etc.

ideella

Tvätt och stryk

kläder

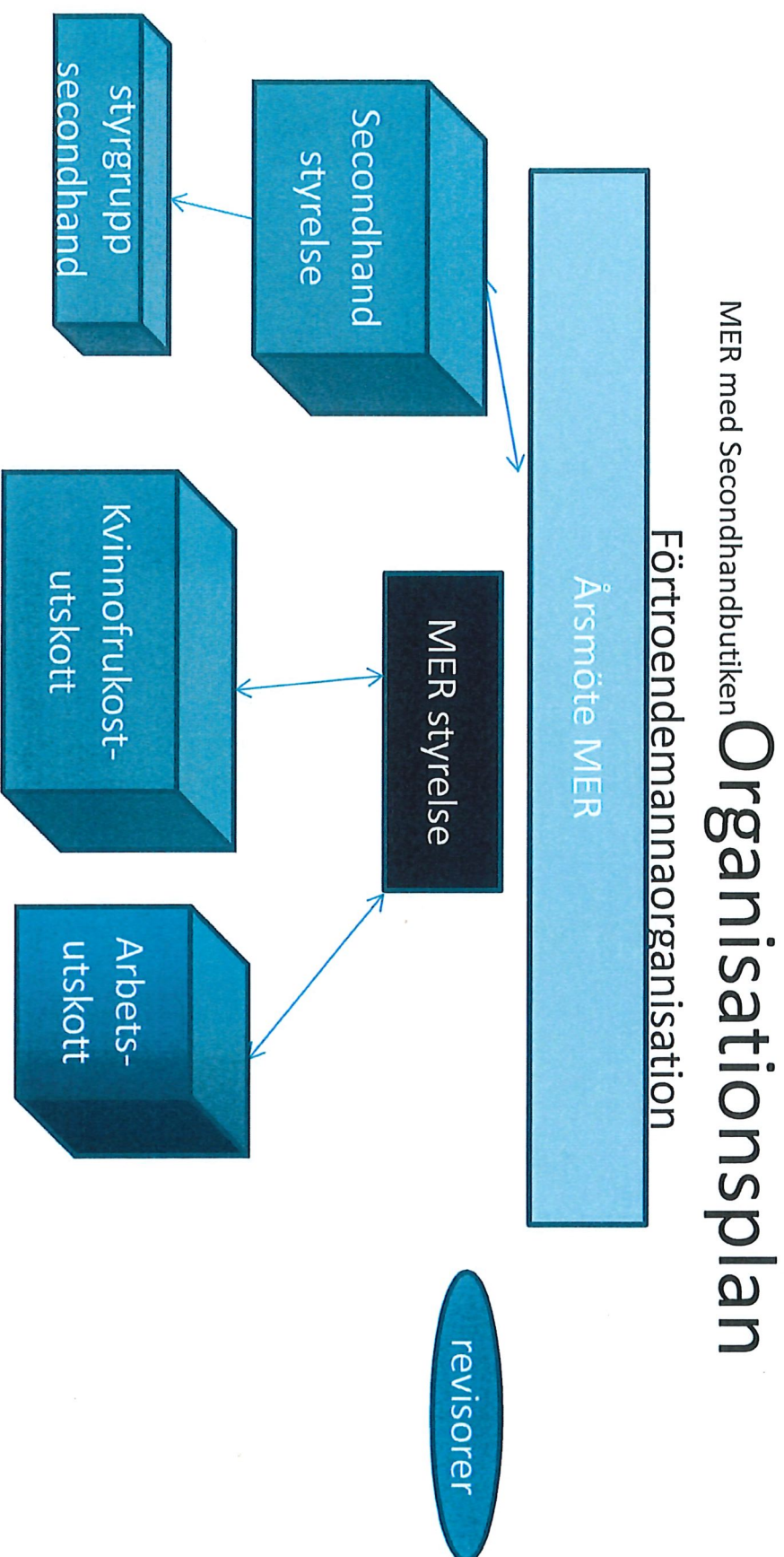
transport

Kassa-kunniga

El-rep och
koll

Inlag och
sortering

hushåll

B 2022-0112:10

**Biskopens visitationstal vid visitationsmässan i Mariestads församling
Fastlagssöndagen, 11 februari 2024,
Församlingshemmet, Mariestad**

Kära alla!

Det är dags att sammanfatta några *fantastiska* dagar här i Mariestads församling! Stort TACK, alla ni som på olika sätt varit med, bidragit, planerat och fixat – och ett *särskilt* tack till er, ingen nämnd och ingen glömd, som ordnat med att vi inte behövt gå hungriga en endaste sekund. *Tack* för vällagad god mat och fika. När vi är ute på biskopsvisitationer så här, så brukar vi citera en tidigare medarbetare och säga att en visitation, det är två kilo, och det stämmer nog med råge här också!

Ja, en visitation ja, vad är det? Är det nu som biskopen ska dela ut betyget, tala om hur det har gått för er? Njae, det är det inte. Visst handlar det om tillsyn, men väldigt mycket handlar det faktiskt om inspiration, om att dela erfarenheter, om lärande – för även jag lär mig otroligt mycket av alla dessa spännande samtal. Det handlar om att grubbla ihop, få tid att sitta ner och prata. Så om ni nu förväntar er en lång lista med klagomål från biskopen, så är jag hemskt ledsen om jag gör er djupt besvikna, för det kommer det ingen sådan. För det är verkligen så *otroligt* mycket som är *så* bra i Mariestads församling! Och det vet ni! Det gläder mig att det är så, det vill jag *verkligt* betona. Men ingenting är så bra att det inte går att fila lite på, och skruva lite på och se om det inte kan utvecklas ännu mer. En del saker vill jag skicka med er, en del saker tycker jag att ni ska fundera över, en del saker vill jag utmana er i.

Det har varit intensiva dagar och vi har hunnit prata om mycket – tyvärr inte om allting, för allt hinns helt enkelt inte med. Några av de ämnen eller teman som vi har tagit upp, det handlar om era utvecklingsområden. Och då kan någon fundera: Utvecklingsområden? Vad är det för nåt då? Jo, det är några områden som ni här i Mariestads församling tycker är särskilt viktiga att utveckla, jobba vidare med och fundera lite extra på. Och de utvecklingsområdena har ni skrivit in i ert styrdokument, ett kolossalt viktigt dokument för församlingen, och det dokumentet kallas för församlingsinstruktion. Församlingsinstruktionen, precis som

biskopsvisitationen, ingår i något som vi i Skara stift kallar för *Vägen vidare*. Det är nämligen så att biskopsvisitation, det görs bara vart tolfte år. Så det är tolv år sedan jag var här senast – på visitation. Och det är lite roligt för jag började min biskopstid med att göra en kontraktsvisitation i Vadsbo kontrakt, så jag susade runt i de olika församlingarna och pastoraten och kom sedan hit och firade gudstjänst här i domkyrkan. Och då hade jag varit här och vi hade suttit ner och pratat. Jag gjorde tre kontraktsvisitationer och sedan sa jag till mina medarbetare ”Aldrig mer, jag vill verkligen inte detta”. Och när biskopen säger så, väldigt tydligt, då gör man som biskopen säger. Så vi satte oss ner och tänkte tillsammans: ”Hur ska vi göra?”. Jag hade en enda sak i åtanke: Jag vill vara i ett pastorat eller i en församling i flera dagar, så att jag lär känna och vi kan grubbla ihop, för det där är väldigt viktigt. Så lade vi upp ett helt program som vi kallar för *Vägen vidare*, och där vi har kontakt med varje församling varje år. Det är mycket bättre än vart tolfte år. Så genom det här programmet, kan en säga, där har vi kontakttillfällen på olika vis mellan stift och pastorat. För vi är ju kyrka *tillsammans* – det är mitt favoritord, det är nog kanske bekant i stiftet vid det här laget. Det var så, i början av min biskopstid, också att jag susade runt för att lära känna stiftet, lära känna kyrkoherdar och så vidare. Jag kom från en församlingsprästerfarenhet, jag var ju domprost i Stockholm. Och jag hade nog mina uppfattningar om både stift och nationell nivå. Då tänkte jag som församlingspräst, att nationell nivå, det är någonstans ”långt bortom rymder vida”, det är biskopsmöte och kyrkomöte och det är långt där borta. Nästan som en slocknad stjärna som sänder sina sista strålar ner till stiftet möjligen, och så kanske det studsar lite ner på församlingarna. Stiftet, det är som ett flygande tefat som ligger och hovrar över församlingen och sänder ner någon gubbe eller gumma som rör om litegrann och sedan åker upp igen. Jag sa ”Så vill jag inte ha det, vi ska inte ’domdära’ varandra”. Vi vandrar *tillsammans* på *Vägen vidare* och vi behöver varandra.

Utvecklingsområde: Hållbarhet – värna och främja hela skapelsen

Låt mig då börja med ett av dessa områden som ni valt ut som särskilt viktiga. Det handlar om *hållbarhet*, om att värna skapelsen och där inryms förstås den så viktiga klimatfrågan. Det är tydligt att detta är viktigt för er. Vi fick en otroligt fin och väl förberedd presentation om hur ni arbetar med den här frågan, och hur långt ni faktiskt har kommit. Svenska kyrkan har en *färdplan för klimatet*, den är ganska tuff, den handlar om att vi ska vara klimatneutrala år 2030. Dit är det inte så långt, det är bara sex år kvar. Jag vet att detta bekymrar er, att ni tycker att ni kanske inte hinner så långt som ni skulle vilja. Men vet ni, jag tycker att ni gör ett helt otroligt arbete. Många är involverade. Det märks att det här är en viktig fråga för er i församlingen. Ni har redan gjort mycket, och mer är på gång, både i det större och svårare och i det lite enklare, det praktiska och handfasta. Ni funderar också både en och två gånger innan ni fattar beslut om exempelvis resor och inköp. ”Behövs det överhuvudtaget? Finns det redan? Har vi något vi kan fixa och använda? Om vi inte har det, så får vi köpa second hand.” Jag skulle faktiskt säga att ni är ett föredöme i Skara stift och jag tror att andra gärna skulle vilja kika på hur ni arbetar och hämta inspiration och tips. Så jobba på, fortsatt att göra kloka val, fatta kloka beslut och ha på er ”klimatglasögonen” i allt ni gör. Det är *så* bra! Klimatfrågan

kan vi bara lösa *tillsammans* och jag tror att församlingen kan vara en inspiratör och ett föredöme både lokalt här i området, bland enskilda människor som bor i och utanför kommunen, för organisationer av olika slag och för andra församlingar och pastorat i stiftet.

Utvecklingsområde: Barn och unga

Vi har på olika sätt fått ta del av ert arbete bland barn och unga, något ni brinner för, och det är också ett av era utvecklingsområden. Vi har samtalat och diskuterat och vi fick också klä ut oss till alla möjliga skojiga figurer och vara med och fira spaghettigudstjänst. Det var väldigt roligt! Jag har fått samtala med konfirmander och unga ledare, precis som jag sa i min predikan, och det ingav mig verkligen hopp och stor glädje. Vilka kloka, härliga, frimodiga ungdomar!

Jag vet att ni arbetar och gör vad ni kan för att ha kontakter med skolorna, i den mån det går. Det där styr ju inte alltid kyrkan själv över, men det är så viktigt att jobba med det här, för kyrkan har en viktig funktion att fylla bland barn och unga människor. Ni har också anpassat verksamheten efter vad som fungerar för barnfamiljer, och det har betytt att ni har flyttat familjegudstjänsten från söndag till onsdag, och skapat ett härligt "Onsdagspussel" där en får pyssla och leka och sjunga och äta kvällsmat tillsammans och – ibland – också fira gudstjänst. Det var ju fantastiskt! Så då undrar jag: Varför firar ni bara gudstjänst ibland? Varför inte göra det varje onsdag? Det behöver inte krånglas till, ni kan turas om att leda en gudstjänst, eller om ni så vill, en "lite utbyggd andakt", berätta om evangeliet, sjunga och be tillsammans. Där vill jag utmana er! Fira gudstjänst med barn och unga och deras familjer och andra som vill vara med – och gör det vid *varje* onsdagspussel! Fundera också över hur barnen kan växa i sin tro, i sitt dop. Vad får de med sig, finns det någon röd tråd? Det ska ni grubbla vidare över.

För ni har ju fantastiska resurser, inte bara när det gäller medarbetare, goda ledare, kompetens och engagemang – utan även i era lokaler, som är fantastiskt fina, väl genomtänkta och med en tilltalande inredning. Till dessa lokaler hör förstås Marieholmskyrkan. Jag hade glädjen att äta kvällsmat där mitt i onsdagspusslet, tillsammans med några församlingsbor i minst sagt olika åldrar, och de beskrev så fint att Marieholmskyrkan är som ett andra hem för dem. Jag tycker att det låter alldeles underbart! Kyrkan är ett andra hem för människor!

Ni har också berättat om ert konfirmandupplägg, som handlar om "de 70 stegen". Jag vet att några av er brinner för detta och det är roligt. Men jag är inte övertygad om finessen i det här upplägget, och jag anar att det också finns lite funderingar i arbetslaget. Tanken är god, det är en väldigt flexibel modell och det finns mycket gott och kreativt att hämta där. Men jag undrar ändå, med risk för att låta fyrkantig, skulle det inte vara bra med ett tydligare ramverk? Det finns risker med alltför flexibla valmöjligheter och jag är inte säker på att det är det bästa för alla konfirmander. Vad får de med sig? Hur bygger ni relationer? Fundera istället över ett upplägg med tydliga ramar och vissa fasta hållpunkter, ett slags "basprogram" och därutöver möjligheter att göra tillval och i viss utsträckning skraddarsy sin konfirmandtid utifrån intressen och gåvor. Alltså: Regelbundna träffar med någon form av "basgrupp" att återvända till, med gemenskap, kompisar, tillhörighet och allt det där. Där kan ni också få till ett

regelbundet andaktsliv med konfirmanderna i gruppen, något som är otroligt viktigt – och faktiskt också något många bär med sig lite extra från konfirmandtiden. Jag vet att många konfirmander går på torsdagsmässor, det är viktigt, men just andakterna står ofta väldigt högt i kurs i olika undersökningar om konfirmandarbete. Sedan ska konfirmanderna gå i högmässa, enligt de konfirmandriktlinjer som vi har och som jag utgår från att alla följer. Där är det viktigt - nu riktar jag mig till alla präster, men också till er kyrkomusiker – att konfirmanderna förbereds ordentligt och att ni gör det tillsammans. Att kyrkomusiker och präst inför söndagen kommer till konfirmandgruppen, att ni sitter ner och resonerar tillsammans, om texterna. ”Vad skulle ni vilja att jag säger i min predikan?”. Och kyrkomusikern frågar: ”Vad skulle ni vilja sjunga för psalmer? Har ni någon favoritpsalm?”. Sedan är det viktigt att ni går tillsammans, hela konfirmandarbetslaget tillsammans med konfirmanderna, i kyrkan. Riktlinjerna säger: gå tillsammans, med hela konfirmandarbetslaget. Då blir gudstjänsterna något annat.

Och i de här 70 stegen, så kan vi tänka oss att konfirmanden också har en mentor, som kan vara en ung ledare, som kan säga ”Det här tyckte jag var kul, jag kan hänga med”. Så att en ung ledare kan vandra tillsammans med ”sin” konfirmand. Det är inte så dumt, det är ett sätt att ge unga ledare ett viktigt ansvar. Så fundera och skissa på det, det är min varma och väldigt tydliga uppmaning!

Utvecklingsområde: SPERO

Ert tredje utvecklingsområde, det handlar om Samtal, Pilgrim, Ekologi och Existentiellt sammanhang, Retreat och Omsorg. Om en tar första bokstaven i dessa ord, så bildas ordet SPERO. Det är latin och handlar om hopp, om att hoppas. Er verksamhet inrymmer såväl hopp, som alla dessa olika delar. Vi fick veta mer om det och det ett är ett alldeles *strålande* arbete, som ni också har planerat utifrån en ordentlig analys, där ni fört samtal med andra aktörer här i Mariestad om vilka behov som finns! Här i församlingen kan människor få samtala, fundera och meditera över livets existentiella frågor på olika sätt. Jag menar att det här är otroligt viktigt. Människor behöver få möjlighet att utforska och upptäcka att det här med en tro och en tillit till något som är större än vi kan förstå, att det här med Gud, med livsmening, att få höra till, det är faktiskt inte så dumt! Att få stanna upp, lyssna in – det är kanske viktigare än *någonsin* i den tid vi lever. Jag tror att allt detta ryms i det som ni kallar för SPERO. Det är ett jättefint arbete, verkligen, och det kan säkert också utvecklas på alla möjliga sätt. Kanske kan ni *än mer* involvera ideella medarbetare, för anställda kan inte göra allt. Var också lyhörda för den som vill fördjupas i sin tro och sin gudsrelation, lära sig mer - se till att det är möjligt. Allt gott och all välsignelse önskar jag er i detta viktiga arbete, där också Prästgården och allt runtomkring fyller en viktig funktion. Jag är otroligt imponerad, glad och entusiastisk över det.

Samverkan med andra

Kyrkan är inte en ideell förening som lever vid sidan av annat, eller för sig själv. Kyrkan finns i samhället och är en del av det – för många faktiskt en självklar del! Därför har vi under veckan samtalat med representanter från andra organisationer, som verkar för ett gott samhälle här i Mariestad, och grubblat och funderat över vad vi kan göra tillsammans, vad vi har för förväntningar på varandra och hur kyrkan kan vara med och forma den framtid som ligger framför. Ett sådant möte hade vi med kriminalvårdsinspektörerna Åsa Bergström och Tomas Sörman. Inom det som förkortas NAV, det står för Nämnden för Andlig Vård, sker ett kolossalt viktigt ekumeniskt och interreligiöst arbete, där kyrkan och andra trossamfund har ett uppdrag, nämligen att stötta intagna på kriminalvårdsanstalterna – och även personalen där. I Matteusevangeliet i Nya Testamentet läser vi om hur Människosonen en dag ska säga **”Jag var naken och ni gav mig kläder, jag var sjuk och ni såg till mig, jag satt i fängelse och ni besökte mig”**. (Matt 25:36) Kolossalt viktiga ord: ”Jag satt i fängelse – och ni besökte mig”. Att få besök är inte en självklarhet för den som dömts till ett straff. Men genom några anställda och ännu fler ideella medarbetare så får människor besök, det finns möjlighet till samtal på olika sätt, det finns möjlighet att fira gudstjänst. Nu håller kriminalvården på att byggas ut i Mariestad, och även på flera andra håll. Det är en enorm utökning av antalet platser vi talar om och behoven av denna andliga vård är i princip oändliga. Ni gör ett fantastiskt arbete! Ni kan inte göra allt ni vill, för det räcker ni inte till för, men allt det ni gör, det är *så* bra och *så* värdefullt. Resurserna är begränsade, inte minst de ekonomiska – och återigen: *de anställda räcker inte till*. Ni är också många ideella som arbetar med detta och ni kan bli ännu fler. Fortsätt arbetet med att rekrytera, det finns säkert fler som vill vara med och göra en viktig insats! Kanske kan ni också utveckla samarbetet med kriminalvården, också för människor ”på utsidan”. Jag vet att ni redan gör det på olika sätt inom second hand-butiken och annat, och säkert kan ni grubbla vidare på det. Kanske kan ni finnas med, inte minst ideella, och vara kontaktpersoner och stöd vid utslussning från kriminalvården.

I vårt samtal talade vi också om att de stora behoven av platser inom kriminalvården är lite som att lämna in en massa bilar på lagning för att kunna få ut dem i trafiken igen – men det vi som samhälle behöver tala mer om är hur vi skulle kunna motverka att bilarna måste in på lagning. Vi funderade över vad som hindrar människor från att hamna i kriminalitet från första början och det som kriminalvårdsinspektörerna delade med sig av var det vi kanske alla egentligen vet: det handlar om tidiga stödinsatser, om att se barn och unga, stötta där stöttning behövs. Många växer upp i dysfunktionella familjer, i missbruksmiljöer, med psykisk ohälsa på nära håll, med integrationsvårigheter och språkförbistring på olika vis. Nuförtiden växer unga också upp i närheten av gängkriminalitet, det tar vi del av på nyheterna. Här har vi som samhälle, som kristna, som kyrka oerhört viktiga uppgifter. Att se till dessa minsta, att vara goda förebilder, att erbjuda sammanhang och inge hopp, att värna och påminna om varje människas unika värde och möjligheter. Ni hörde hur jag dundrade från predikstolen och det är det som är så viktigt att vi gör, i den allra bästa bemärkelsen: Dundrar ut i vårt samhälle om varje människas gränslösa värde och att var och en är oändligt älskad, oavsett allt. Jag vill uppmuntra er till att fundera vidare på de möjligheter som finns för att bygga ett gott samhälle. *En* kan inte göra allt, men många kan göra väldigt mycket – tillsammans!

Detta talade vi också om när vi mötte kommunrepresentanter, nämligen kommunfullmäktiges ordförande Karin Reboli och samhällsbyggnadschef Niklas Brandt. Det var ett spännande möte, där vi fick ta del av kommunens tankar och planer. Med utbyggnaden av kriminalvården och det personalbehov som det medför, och inte minst den kommande batterifabriken, kommer Mariestads invånarantal, och antalet inpendlare, att öka markant! Det innebär otroliga utmaningar, men också givetvis fantastiska möjligheter. Där tror jag att det är viktigt att kyrka, kommun och Volvo träffas och tänker - tillsammans. Kommunens representanter uttryckte också att kyrkan och civilsamhället i övrigt kan erbjuda de sociala mötesplatser som är – och kommer att vara – otroligt viktiga. Ta tillfället i akt, kära församlingsbor, för här kommer ni att vara betydelsefulla! Här har ni en uppgift att fylla. Vi fick höra att det kan förväntas att många språk kommer att talas på gator och torg i Mariestad framöver, för den kompetens som behövs kommer att hämtas från många olika länder. Var en mötesplats, gå ut i samhället, möt dessa människor, se till att det finns biblar på olika språk i kyrkorna, fundera över vad som behövs och hur människor kan tas i anspråk. Jag har talat mycket om ideella medarbetare, om att vara kyrka tillsammans, och här finns det ännu fler som kanske vill vara med! Möjligheterna är oändliga och ni har något otroligt spännande, utmanande och roligt framför er!

Mariestads församling är en del av en världsvid kyrka, med massor av kristna församlingar. Några av dem finns här i Mariestad och företrädare för dem har vi också träffat under veckan, nämligen pastorer från Korskyrkan, Equmeniakyrkan och Pingstkyrkan. Det var väldigt fint att få äta lunch tillsammans och sitta ner och prata. Jag har förstått att ni har en god ekumenisk dialog och ni talade också om ett gott samtalsklimat, om stor respekt för varandra och om hur ni ber med och för varandra. Det där är oerhört viktigt. Jag vill ju också särskilt nämna ett av era områden där ni verkligen jobbar konkret tillsammans, nämligen med Kyrkornas Second hand som är ett väldigt fint exempel på ekumeniskt arbete.

Vi talade också om att vi har olika syn på olika saker i de olika kyrkofamiljerna. Det är ju också hela skälet till att det finns olika kyrkor! Ekumeniska samtal handlar ju inte om att försöka få över nån på sin egen sida, givetvis. Och ju mer trygg en är med sitt eget teologiska sammanhang, desto bättre blir också det ekumeniska samtalet och arbetet. Det är oerhört viktigt att tala med varandra om teologi. Det gäller förstås oss alla, vi behöver alla få möjlighet att samtala om tro och liv, så möjliggör för de samtalen på olika sätt. När jag tänker på det här med ekumeniken så tänker jag på den underbara kören som sjöng idag i kyrkan. När ni sjöng så sjöng ni lite olika i de olika stämmorna. Kanske sjöng ni inte alltid samma text, eller lika mycket text. En stämma sjunger en viss del av texten, andra stämmor sjunger lite annat. Men tillsammans sjöng ni ljuvligt! Och tillsammans sjöng ni samma sång! Och det fanns bara en dirigent. Precis så är det med den kristna ekumeniken. Vi sjunger med lite olika text men vi sjunger samma sång och under ledning av en och samma dirigent, nämligen Jesus själv.

Jag vill rikta en särskild uppmaning till er i vigningstjänsten, ni som är präster och diakoner. Se till att frigöra tid för att mötas och tala teologi, om vad det är att vara och verka i en evangelisk-luthersk kyrka. Det har vi gjort under veckan men fortsatt med det. Jag vet att det

är trångt i kalendrarna, men detta behöver ni hitta tid för. Och vill man, så går det, bara man anstränger sig – och då tänker jag inte på samtalet utan på tiden i kalendern.

”Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar” läser vi i Matteusevangeliet (Matt 28:19). Jag tror att de allra flesta har hört de orden, som är inledningen till det vi ibland kallar för missionsbefallningen, eller dopbefallningen. Om inte annat så hör vi den i dopsammanhang! Gå därför **ut**! Vi är väldigt bra på att bjuda **in** till olika saker i kyrkan, men det står ju inte Bjud därför in! Nej... **Gå därför ut**! Ut på gator och torg! Möt människor där de är, där de vistas. Kanske en ”kyrkbänk” på någon bra plats i Mariestad, som diakoner och präster kan turas om att bemanna. Bara sitta där och kanske ha en kaffetermos med sig. Det är en bra inkörsport till ett samtal. Kanske kan ni finnas med vid olika torgsammanhang och annat, där det vistas många människor – återigen en kopp kaffe, eller nåt annat, växla några ord. Vem vet vilka samtalsmöjligheter och möten som öppnar sig där? Vem vet vilka vägar Gud visar på? Kanske kan ni ta vara på tillfällena som ni ändå har med körer, konserter och musik, som ju är ett otroligt gott arbete. Kanske kan ni vara några som finns med och ordnar med enkelt fika och möjlighet att stanna kvar en stund i samband med lunchkonserten? En given mötesplats! Och på tal om konserter och musik, stort tack för orgelkonserten vi fick vara med om under veckan. Jag blev förstås extra glad och berörd över att den psalm där de inledande orden är mitt biskopsmotto, ”Ge Jesus äran”, fanns med och så även idag i mässan.

Återigen, när jag nu talar om att fånga upp möjligheterna, om att möta människor där de är och dit de kommer, då talar jag inte bara till er som är anställda, som nu kanske sitter och tänker: *Hur ska jag få plats med det här i min tjänst, jag har ju redan så mycket.* Var möjliggörare! Ni har en fantastiskt fin plan för det ideella arbetet, utveckla det, dra nytta av det arbete ni redan har gjort och hjälps åt! Det kanske rentav finns någon här idag som sitter och tänker: *Men jag skulle vilja bidra, jag har lite tid över, det kanske finns något som jag kan göra som ideell i församlingen.*

Medarbetarna

Kära medarbetare - ideella, förtroendevalda och anställda – vilken fantastisk resurs ni är, var och en! Här finns ett engagemang, en kärlek och omsorg om varandra, en stolthet över församlingen och kyrkan, över allt det ni är och gör. Ni har talat om arbetsglädje, om att trivas tillsammans, om hur viktigt det är att skapa en miljö där människor känner sig sedda, välkomna och betydelsefulla. Det talas ofta om vikten av att ha ett diakonalt förhållningssätt och jag har sett och förstått att här är det på riktigt, inte bara något det talas vackert om! Omsorgen om människor och skapelsen har ni lyft och påtalat i så många sammanhang, så många av er! Jag gläder mig verkligen över detta. Ta vara på alla era olika gåvor och respektera också varandras olika kompetenser. Det där kan vara svårt ibland, men här finns fantastisk kompetens. En del är extra bra på vissa saker, andra är utbildade och duktiga inom andra områden – låt det få vara så och använd det! Paulus skriver i sitt brev till församlingen i Korinth om hur *nådegåvorna är olika, men Anden densamma. Tjänsterna är olika, men*

Herren densamme. Verksamheterna är olika, men Gud är densamme, han som verkar i allt och överallt. Hos var och en framträder Anden så att den blir till nytta. (1 Kor 12:4-7)

Låt gåvorna bli till nytta, låt Guds goda Ande verka i var och en av er. Låt orden från Första Korinthierbrevet också bli en hälsning och en påminnelse till er, här i församlingen i Mariestad för ni är kallade, kunniga kyrkomedarbetare!

Jag gläder mig också över hur flera av er har talat om den goda dialogen mellan arbetslag och kyrkoråd. Det där är så viktigt, men inte alltid självklart. Det har varit så bra och roligt att du Gerd varit med hela tiden och lyssnat och varit engagerad liksom du Carl-Henrik. Det är ett tecken på samhörighet, dialog och ett gott tillsammansskap och ni vet ju hur viktigt detta med styra och leda är och var gränserna går i den livgivande gemensamma ansvarslinjen där kyrkoherden och kyrkorådets övriga ledamöter har ett viktigt gemensamt uppdrag – att styra och ta ansvar. Fortsätt den goda dialogen, det goda samarbetet, den livsviktiga gemenskapen, också i dagar där ekonomin stramas åt och resurserna inte är självklara. Det är min varma uppmaning.

Käre kyrkoherde Willem-Jan! Så vill jag rikta mig till dig personligen. Vilket väldigt gott verk du har gjort, och alltjämt gör, i Mariestads församling. Det är strålande! Snart går du, liksom jag, in på slutspurt, med allt vad det innebär. Jag är så glad över allt du uträttat här och också över din gärning som kontraktsprost här i Vadsbo kontrakt. Att vara kontraktsprost är att vara något av biskopens ”förlängda arm”, och jag är så glad över att du också har åtagit dig *det* uppdraget där du är ett gott stöd och en dialogpartner i mitt arbete. Du leder dina medarbetare i Mariestads församling i lyhördhet och med klok och fast hand. Det där är så viktigt. Du är inte främst en chef. Du är en ledare. Chefen anställs av kyrkorådet. Ledarskapet förtjänar en och ges av medarbetarna och jag märker att du har fått detta ledarskap. Jag är också väldigt glad över ditt engagemang för kyrkan i samhället, som kulturbärare och aktör på olika sätt. Den lokala kyrkan har blivit en självklar del av kulturlivet, genom deltagande i skördefesten, i utställningar av olika slag och inte minst när det gäller musik- och konsertlivet. Jag vet också att du önskar att kyrkan ännu mer kan gå ut och möta människor där de är, och det där är *så* viktigt! Se tillsammans hur det skulle vara möjligt. Tänk tillsammans och se möjligheterna främst! Käre kyrkoherde och kontraktsprost Willem-Jan, må Guds heliga Ande leda dig i allt steg för steg både i själva tjänsten och i andra sammanhang.

Det är din sista biskopsvisitation som kyrkoherde – och det är också min sista biskopsvisitation som biskop. Vad jag är glad över att jag fått genomföra den just här i Mariestad, med så mycket gott arbete, så många kloka tankar, så mycket engagemang, och oändliga möjligheter. Det har varit en fantastisk vecka, och en fantastisk avslutning med mässan och festen idag. Jag gläder mig verkligen så!

Kära alla, stort tack, än en gång. Jag ber för allt det ni står i, allt det stora och spännande som väntar framöver. Be gärna också för mig. Det betyder väldigt mycket för mig. Än en gång vill jag citera Paulus, och denna gång från Filippibrevet: ***Jag är övertygad om att han som har börjat ett gott verk hos er också skall fullborda det till Kristi Jesu dag. (Fil 1:6)***

Så vill jag sluta denna visitation med de ord som Gud sa till Mose att säga till Moses bror Aron att säga när han välsignade Israels folk och som jag nu säger när jag läser denna aronitiska välsignelse över Dig Willem-Jan, över Dig Gerd, över Dig Carl-Henrik och över var och en av er alla ideella och anställda medarbetare och över alla Er andra som är här idag – var och en personligen: *Herren välsignar dig och beskyddar dig. Herren låter sitt ansikte lysa mot dig och visar dig nåd. Herren vänder sitt ansikte till dig och ger dig sin fred.* (4 Mosebok 6:24-26) I Faderns och Sonens och den heliga Andens namn. Amen.

Tack!

Biskop Åke Bonnier